

به نام خدا

مجموعه ای که در پیش رو دارید شامل آئین نامه اجرایی و مقررات دوره کارشناسی ارشد برگرفته از مصوبه نهایی جلسه ۷۱۴ شورای برنامه ریزی آموزش عالی مورخ ۱۳۸۸/۰۱/۱۵ وزارت متبوع و مصوبات شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه بیرجند جهت اجرایی شدن آئین نامه مذکور می باشد. مصوبات شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه با علامت * مشخص شده اند. در ضمن انجام مراحل اداری مختلف مرتبط با فعالیت های آموزشی و پژوهشی این دوره فرم هایی طراحی که ضمیمه این آئین نامه می باشد. از دانشجویان عزیز درخواست می گردد فرم های به روز شده مذکور را از وبگاه معاونت آموزشی دانشگاه دریافت نمایند. این مجموعه به منظور آشنایی دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد دانشگاه و هماهنگی هرچه بیشتر فعالیتهای آموزشی و پژوهشی دانشکده ها و گروههای آموزشی با مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه، بر اساس آئین نامه مصوب شورای عالی برنامه ریزی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، در شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه مورخ ۹۳/۰۶/۱۸ تدوین شده است. این آئین نامه برای ورودیهای سال تحصیلی ۹۳-۹۴ و بعد آن لازم الاجرا است. لازم است مسئولان اجرایی تحصیلات تکمیلی دانشکده ها، دانشجویان را از آغاز تحصیل با مواد این آئین نامه آشنا سازند و به هنگام ثبت نام در نخستین نیمسال تحصیلی، مواد آن را در اختیار دانشجویان قرار دهند.

از آنجا که هدف این مدیریت ارتقای سطح کیفیت فعالیتهای آموزشی و پژوهشی دانشگاه است، همکاری عموم دست اندرکاران دوره های تحصیلات تکمیلی بویژه دانشجویان عزیز و اساتید محترم مورد انتظار است.

امید آن داریم با حسن اجرا و نحوه بکار بستن قوانین این مجموعه از طرف مسئولان اجرایی تحصیلات تکمیلی دانشکده ها گام مهمی در جهت هدایت و ارتباط منسجم دوره های دکتری در دانشگاهمان برداشته باشیم.

مدیر تحصیلات تکمیلی دانشگاه

شهریورماه ۱۳۹۳

مجموعه مقررات و آئین نامه های آموزشی و

پژوهشی دوره کارشناسی ارشد شیوه آموزشی-

پژوهشی دانشگاه بیرجند

مدیریت تحصیلات تکمیلی

سال ۱۳۹۳

فصل اول - کلیات

مقدمه:

سرعت پرشتاب علم و فناوری و ظهور پیشرفت‌های عظیم علمی در هزاره سوم، کشورهای جهان را در شرایطی قرارداده است که، ایجاد تحول راهبردی در برنامه های توسعه امری حیاتی و گامی اساسی در جهت توسعه همه جانبه است و براین مبنای آموزش عالی و تمامی کارگزاران نظام علمی کشور و به طور کلی نهادهای مولد اندیشه نقش کلیدی در تبیین و تحقق این تحول راهبردی - با الهام از برنامه های توسعه و اهداف بلند سند چشم انداز ۲۰ ساله جمهوری اسلامی ایران - خواهند داشت.

متولیان و برنامه ریزان حوزه آموزش عالی کشور نیز همسو و هماهنگ با نهضت تحول خواهی کشور و بهره‌مندی از فرصت‌های پیش آمده، در راستای ارتقای کیفیت، لزوم بازنگری آیین نامه ها، ضوابط و مقررات آموزشی را در صدر اولویت های کاری خود قرار داده اند. برای نیل به این مقصود، در گام نخست، آیین نامه دوره‌های کارشناسی ارشد به لحاظ ضرورتی که در بازنگری و اصلاح آن احساس می‌شد - با همکاری و هماهنگی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و - طی جلسات متعدد کارگروه آموزشی، به سه شیوه آموزشی - پژوهشی، آموزشی، و پژوهشی تدوین شده است.

ماده ۱ هدف

هدف از تدوین آیین نامه دوره های کارشناسی ارشد به سه شیوه «آموزشی- پژوهشی»، «آموزشی» و «پژوهشی»، تقویت و توسعه دوره های تحصیلات تکمیلی، ارتقای کیفیت، تنوع بخشی به شیوه های نوین آرایه آموزش، پاسخگویی مناسب به افزایش تقاضا برای ورود به دوره‌های تحصیلات تکمیلی، تقویت و ارتقای سطح کیفی و کمی این دوره ها و همسان سازی آن با برنامه های توسعه و دیگر اسناد راهبردی کشور است تا با بهره‌مندی از آن در تربیت متخصصان و پژوهشگران ماهر و برجسته در سطح کشور بکوشیم.

ماده ۲ تعاریف

دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته: دوره‌ای بالاتر از دوره کارشناسی است که براساس برنامه های مصوب شورای گسترش آموزش عالی، به اخذ مدرک کارشناسی ارشد در رشته مربوط منتهی می‌شود.

شیوه آموزشی - پژوهشی: دوره‌ای که محتوای برنامه آن مشتمل بر واحدهای درسی و پایان نامه است.

شیوه آموزشی: دوره‌ای با محوریت آموزش، است که دانشجو پس از گذراندن واحدهای درسی و بدون گذراندن پایان نامه دانش آموخته است.

شیوه پژوهشی: دوره‌ای با محوریت پژوهش که دستاورد آن (ارائه فناوری جدید، ارائه نظریه و ایده جدید، تولید دانش فنی، ثبت اختراع، ...) شود و مشتمل بر اخذ واحدهای درسی محدود و الزام به ارائه پایان نامه است.

پایان نامه: فعالیت پژوهشی - تحقیقاتی است که در یک زمینه رشته تحصیلی مربوط و تحت راهنمایی استاد راهنما انجام می‌گیرد.

مؤسسه: منظور دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی مجری دوره‌های کارشناسی ارشد است.

شورا: منظور شورای تحصیلات تکمیلی مؤسسه است.

سمینار: منظور تحقیق و تتبع نظری است.

*تبصره ۱: منظور از مؤسسه دانشگاه بیرجند و منظور از شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه می باشد.

*تبصره ۲: در دانشگاه بیرجند مراد از شیوه، شیوه آموزشی-پژوهشی محور است. بدیهی است در صورت اخذ مجوز از شورای عالی گسترش سایر شیوه ها در دانشگاه بیرجند قابل اجراء است و دستورالعملهای مربوط به این شیوه ها نیز تدوین و به آئین نامه افزوده خواهد شد.

ماده ۳ نحوه اجرای دوره

این دوره به صورت روزانه، شبانه، نیمه حضوری، مجازی و بین المللی طبق ضوابط مربوط قابل اجرا می باشد.

*تبصره ۱: این دوره به صورت روزانه و شبانه در دانشگاه بیرجند در حال اجراست که قابل تعمیم به صورت مجازی و بین المللی می باشد.

فصل دوم – شرایط ورود

ماده ۴

شرایط ورود به دوره به شرح زیر است:

الف) داشتن شرایط عمومی ورود به آموزش عالی

ب) داشتن مدرک رسمی پایان دوره کارشناسی اعم از پیوسته و ناپیوسته مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

ج) موفقیت در آزمون ورودی دوره مورد تأیید وزارت علوم تحقیقات و فناوری یا کسب پذیرش از موسسه بر اساس مقررات مصوب.

*تبصره ۱: پذیرش دانشجو در دوره‌های خاص نظیر پذیرش دانشجویان غیرایرانی و یا انتقال دانشجویان ایرانی شاغل به تحصیل در خارج از کشور به دانشگاه بیرجند، تابع آئین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های مربوط است.

*تبصره ۲: مدرک معادل کارشناسی برای ورود به این دوره فاقد اعتبار است.

*تبصره ۳: فقط درصد محدودی از دانشجویان مقطع کارشناسی که دارای شرایط «آئین نامه ارائه تسهیلات به برگزیدگان علمی برای ورود به دوره های تحصیلی بالاتر» مصوب جلسه مورخ ۸۶/۲/۳۱ شورای هدایت استعدادها در بخشان وزارت متبوع و مصوبات و اصلاحیه های پس از آن و بدون شرکت در آزمون ورودی میتوانند در دانشگاه بیرجند در مقطع کارشناسی

ارشد ادامه تحصیل دهند. درخواست و مدارک لازم جهت ورود به دوره از طریق دفتر استعدادها در بخشان بررسی و جهت ارزیابی و تأیید نهایی در شورای آموزشی دانشگاه مطرح می گردد و در صورت موافقت شورا، ثبت نام دانشجو در مقطع کارشناسی ارشد بلامانع خواهد بود.

فصل سوم – واحدهای درسی

ماده ۵

چنانچه رشته دوره کارشناسی با رشته دوره تجانس نداشته باشد دانشجو باید به تشخیص گروه آموزشی، تعدادی از دروس را تحت عنوان جبرانی بگذراند.

تبصره ۱: حداکثر دروس جبرانی ۱۲ واحد می باشد که در ابتدای دوره قبل از دروس اصلی ارائه می شود.

تبصره ۲: در انتخاب دروس، اولویت با دروس جبرانی است تعیین تعداد و عناوین دروس براساس برنامه مصوب در هر رشته و زمان انتخاب آنها برعهده شورای گروه است.

تبصره ۳: دروسی را که دانشجو قبلاً در دوره کارشناسی گذرانده است، تکرار آن در صورتی که عنوان درس براساس سرفصل برنامه مصوب کارشناسی ارشد باشد، مجاز نیست.

تبصره ۴: حداقل نمره قبولی در هر درس اعم از دروس دوره یا جبرانی ۱۲ است.

*تبصره ۵: تعداد و فهرست عناوین دروس جبرانی بایستی در شورای گروه آموزشی تعیین شده و صورت جلسه مربوط، از طریق معاون آموزشی دانشکده به مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه اعلام شود.

*تبصره ۶: نمرات دروس جبرانی بایستی در کارنامه دانشجو ثبت شود اما نمرات این دروس، در محاسبه میانگین نمرات نیمسال تحصیلی و همچنین در محاسبه میانگین کل دانشجو منظور نمی شود.

*تبصره ۷: براساس مندرجات دفترچه انتخاب رشته سازمان سنجش آموزش کشور، دانشجو ملزم به پرداخت شهریه دروس جبرانی می باشد.

*تبصره ۸: درس جبرانی به طور مستقل برای دوره کارشناسی ارشد ارائه نمی شود.

ماده ۶

مؤسسه مؤلف است به تناسب تعداد پذیرفته شدگان در این دوره، مشاور تحصیلی برای هدایت دانشجویان تعیین نماید.

*تبصره ۱: گروه آموزشی موظف است در هنگام آغاز به تحصیل دانشجویان، به تناسب تعداد پذیرفته شدگان در دوره، افرادی از بین اعضای هیات علمی گروه را به عنوان "مشاور تحصیلی" دانشجویان انتخاب و ضمن اطلاع رسانی مناسب به دانشجویان، اسامی مشاوران را به شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده اعلام نماید. مشاوران تحصیلی مسئولیت هدایت تحصیلی دانشجویان را بر عهده خواهند داشت.

*تبصره ۲: ثبت نهایی واحدهای هر نیمسال تحصیلی با تأیید استاد مشاور تحصیلی صورت می گیرد.

ماده ۷

تعداد واحدهای درسی را که دانشجو باید در هر نیمسال تحصیلی در این دوره اخذ نماید حداقل ۸ و حداکثر ۱۲ است.

*تبصره ۱: دانشجویانی که برخی از دروس اختیاری دوره کارشناسی ارشد را در دوره کارشناسی گذرانده اند نمی توانند آن درس یا دروس را مجدداً در دوره کارشناسی ارشد بگذرانند. این دانشجویان باید با گرفتن دیگر دروس انتخابی جمع واحدهای درسی خود را به حد نصاب مندرج در برنامه مصوب برسانند.

*تبصره ۲: حذف تکدرس مجاز نمی باشد.

*تبصره ۳: انتخاب درس به صورت مطالعه انفرادی (معرفی به استاد) مجاز نمی باشد.

فصل چهارم - ارزشیابی تحصیلی

ماده ۸

میانگین نمرات دانشجو در دو نیمسال نباید از ۱۴ کمتر باشد.

*تبصره ۱: اگر میانگین نمرات دانشجو در یک نیمسال کمتر از ۱۴ باشد، دانشجو در آن نیمسال مشروط تلقی می شود. در صورتی که دانشجو در دو نیم سال مشروط شود، از ادامه تحصیل محروم و حکم محرومیت از تحصیل برای وی صادر خواهد شد.

*تبصره ۲: در صورتی که به دلایل خارج از اراده دانشجو، همچون عدم امکان ارائه واحد درسی توسط دانشگاه یا عدم امکان انتخاب واحد کافی توسط دانشجو به دلیل رعایت پیش نیاز یا حذف درس یا دروسی به دلیل محدودیت دانشگاه، تعداد واحدهای انتخابی وی از حد نصاب کمتر باشد، نیم سال مورد بحث یک نیمسال مستقل محسوب نمی شود و در صورتی که دانشجو در هر یک از نیم سالهای مزبور میانگین کمتر از حد نصاب داشته باشد، برای احتساب مشروطی، میانگین نیمسال مزبور با نیمسال بعدی جمع و یکجا معدل گیری می شود. توضیح این که در صورتی که میانگین تجمعی دو نیمسال دانشجو کمتر از ۱۴ باشد یک نیمسال مشروطی برای وی لحاظ خواهد شد.

با این حال در صورتی که به دلیل غیبت موجه در جلسات درس، تعدادی از واحدهای درسی دانشجو حذف گردد، به طوری که تعداد واحدهای باقیمانده دانشجو در آن نیم سال از حد نصاب تعیین شده در آیین نامه آموزشی مربوطه کمتر باشد، نیمسال مزبور از حیث مشروطی نیمسال کامل تلقی می گردد.

ماده ۹

آخرین نیمسال تحصیلی، دانشجو از شرط اخذ حداقل واحد معاف است و چنانچه میانگین نمره دانشجو در این نیمسال کمتر از ۱۴ باشد، مشروط تلقی خواهد شد.

ماده ۱۰

میانگین کل نمرات دانشجو در پایان دوره نباید از ۱۴ کمتر باشد، در غیر این صورت، دانش آموخته دوره کارشناسی ارشد شناخته نمی‌شود.

تبصره ۱: دانشجویی که پس از گذراندن کلیه دروس دوره در هر سه شیوه، میانگین کل نمرات او از ۱۴ کمتر باشد- در صورتی که حداکثر مدت مجاز تحصیل وی به پایان نرسیده باشد- میتواند دروسی را که در آنها نمره کمتر از ۱۴ احراز کرده است، فقط در یک نیمسال تکرار کند و در صورت جبران کمبود میانگین کل، دانش آموخته می‌شود. دانشجویی که به هر دلیل نتواند از این فرصت استفاده کند، از ادامه تحصیل محروم می‌شود و مدرکی دریافت نمی‌کند.

*تبصره ۲: حداکثر واحدهای درسی جهت جبران معدل، ۱۲ واحد درسی می‌باشد. بدیهی است اخذ دروس جبران معدل با پرداخت شهریه امکان پذیر است و اخذ این دروس باعث حذف نمره کمتر از ۱۴ دانشجو نخواهد شد.

*تبصره ۳: دانشجویان دوره کارشناسی ارشد در نیم سال آخر در صورتی مشروط می‌شوند که تعداد واحدهای درسی و پایان نامه دانشجو در آن نیمسال به حداقل ۸ واحد برسد و با احتساب میانگین نمرات دروس گذرانده شده و پایان نامه میانگین او کمتر از ۱۴ شود.

*تبصره ۳: اگر نمره دانشجو در یک درس اختیاری کمتر از ۱۲ باشد، می‌تواند با پیشنهاد مشاور علمی دانشجو و موافقت گروه به جای آن درس، درس دیگری را انتخاب نماید.

*تبصره ۴: در مواردی که ارزشیابی دانشجو در یک درس نظری موکول به فعالیت‌هایی باشد که با تشخیص استاد مربوط و تأیید گروه آموزشی انجام آن در طول یک نیمسال تحصیلی ممکن نیست، نمره دانشجو در آن درس ناتمام محسوب می‌شود. در این صورت باید نمره دانشجو در آن درس، حداکثر تا ۳۰ روز پس از پایان همان نیمسال تحصیلی، توسط استاد ذی‌ربط به نمره قطعی تبدیل و در کارنامه وی ثبت شود. بدیهی است که در طی ماه آغازین نیمسال تحصیلی می‌بایستی وضعیت درس مذکور به تأیید گروه آموزشی رسیده و دانشجو به نحو مقتضی از آن مطلع شود.

فصل چهارم - حضور و غیاب

ماده ۱۱

حضور دانشجو در تمامی برنامه های درسی و دیگر فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی دوره الزامی است. غیبت دانشجو در هر درس نباید از $\frac{۳}{۱۶}$ مجموع ساعات آن درس تجاوز کند، در غیر این صورت نمره دانشجو در آن درس صفر محسوب می‌شود.

تبصره ۱: در صورتی که غیبت در یک درس، بیش از حد مجاز بوده و از نظر دانشگاه، موجه تشخیص داده شود، آن درس از مجموعه دروس انتخابی دانشجو حذف می‌شود. در این صورت رعایت حد نصاب ۸ واحد در آن نیمسال الزامی نیست، ولی آن نیمسال از نظر طول تحصیلی برای دانشجو یک نیمسال کامل محسوب می‌شود.

*تبصره ۲: چنانچه گزارش عدم حضور دانشجو جهت انجام فعالیت های پژوهشی توسط استاد راهنما و با تأیید گروه آموزشی و دانشکده واصل گردید، شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه در خصوص ادامه تحصیل وی تصمیم گیری خواهد کرد.

ماده ۱۲

غیبت غیر موجه در امتحان هر درس منجر به نمره صفر در آن درس می شود.

تبصره ۱: در صورتی که غیبت دانشجو در امتحان، از نظر دانشگاه موجه تشخیص داده شود درس مزبور حذف می شود.

فصل پنجم - مرخصی، انصراف، اخراج و ترک تحصیل

ماده ۱۳

دانشجوی دوره کارشناسی ارشد در هر سه شیوه می تواند حداکثر یک نیمسال از مرخصی تحصیلی استفاده نماید. مدت مذکور جزو سنوات تحصیلی دانشجو محسوب می شود.

*تبصره ۱: درخواست مرخصی باید قبل از شروع نام نویسی در هر نیمسال تحصیلی به آموزش دانشکده تسلیم و موافقت دانشکده کسب گردد. موافقت دانشکده با مرخصی تحصیلی دانشجو با توجه به وضعیت تحصیلی وی صورت می گیرد و منوط به این است که ادامه تحصیل دانشجو از آن به بعد با مشکل مواجه نشود.

ماده ۱۴

دانشجو می تواند به هر دلیل، از تحصیل اعلام انصراف نماید. در اینصورت باید درخواست خود را مبنی بر انصراف به دانشگاه تسلیم نماید. چنانچه دانشجو بعد از یک ماه درخواست خود را پس نگیرد، دانشگاه نسبت به صدور گواهی انصراف اقدام می نماید.

تبصره ۱: دانشجوی انصرافی یا اخراج از تحصیل (مشروطی در دو نیمسال و یا سنوات بیش از حد مجاز) موظف است به تعهداتی که سپرده است عمل نماید.

تبصره ۲: صدور هرگونه گواهینامه و تسلیم ریز نمرات و دریافت مجوز شرکت مجدد در آزمون ورودی منوط به تسویه حساب دانشجو با دانشگاه بیرجند است.

*تبصره ۳: در صورتی که دانشجو بدون کسب موافقت دانشگاه، حتی برای یک نیمسال ترک تحصیل نماید، از ادامه تحصیل محروم می شود.

*تبصره ۴: عدم ثبت نام دانشجو در یک نیمسال تحصیلی و همچنین عدم ثبت درخواست مرخصی تحصیلی در مهلت مقرر، به منزله ترک تحصیل دانشجو می باشد.

فصل ششم - طول دوره

ماده ۱۵

طول مدت دوره در هر سه شیوه حداکثر دو سال مشتمل بر چهار نیمسال تحصیلی است.

تبصره ۱: در موارد استثنایی افزایش طول مدت دوره با تشخیص شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه مجاز است. در هر صورت مدت دوره نباید از ۲/۵ سال تجاوز کند.

*تبصره ۲: تمدید سنوات دانشجو برای نیمسال پنجم بنا به پیشنهاد استاد راهنما، تأیید گروه آموزشی و تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده و با نظر شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه قابل انجام است.

*تبصره ۳: در مواردی که دانشجو نیاز به تمدید سنوات دارد، موظف است درخواست خود را مطابق تقویم آموزشی دانشگاه به استاد راهنما تحویل و پس از اخذ نظر گروه به اداره آموزش دانشکده مربوطه تحویل دهد. آموزش دانشکده بایستی درخواست دانشجو را در شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده مطرح و با اعلام نظر، حداکثر تا پایان هفته اول نیمسال مورد نظر به شورای تحلیلات تکمیلی دانشگاه ارسال نماید. عواقب عدم مراجعه در زمان مقرر برای تمدید نیمسال بر عهده دانشجو است.

*تبصره ۴: برای زمان بارداری و وضع حمل، پس از ارائه گواهی قابل قبول، مرخصی تحصیلی یا حذف نیمسال صادر می شود. مرخصی زایمان طبق آئین نامه های وزارت متبوع جزو سنوات مجاز تحصیلی دانشجو (۴ نیمسال) محسوب نمی شود.

تبصره ۵:

دانشجو موظف است حداقل یک ماه قبل از اتمام سنوات تحصیلی پایان نامه خود را که به تأیید استاد راهنما رسیده است برای طی مراحل دفاع به گروه آموزشی تحویل دهد. در این حال چنانچه دفاع از رساله صرفاً به دلیل طولانی شدن مراحل اداری، و نه به دلیل ضرورت انجام اصلاحات علمی، بیش از یک ماه به طول بینجامد، مدت مازاد جزو سنوات تحصیلی دانشجو محسوب نمی شود.

فصل هفتم - تغییر رشته، انتقال و مهمان

ماده ۱۶

انتقال و تغییر رشته در هر سه شیوه دوره کارشناسی ارشد ممنوع است.

تبصره ۱: انتقال از دوره شبانه به روزانه، نیمه حضوری و مجازی به حضوری اعم از (روزانه و شبانه) و از دانشگاه های غیردولتی به دانشگاه های دولتی ممنوع است.

تبصره ۲: انتقال از یک شیوه به شیوه دیگر با رعایت سنوات دوره در اختیار مؤسسه آموزش عالی است.

تبصره ۳: هر دانشجو در هر سه شیوه کارشناسی ارشد می تواند حداکثر دو نیمسال را با موافقت مؤسسه مبدأ و مقصد به عنوان مهمان بگذراند.

*تبصره ۴: مهمانی دانشجو از دوره روزانه یا شبانه به دوره های نیمه حضوری و مجازی سایر دانشگاهها ممنوع است.

فصل هشتم - معادل سازی دروس

ماده ۱۷

معادل سازی دروس در دوره کارشناسی ارشد با نظر گروه آموزشی و با شرایط زیر امکان پذیر است.

الف- پذیرش وی برای ورود به دوره مورد تایید وزارت باشد.

ب- موسسه قبلی دانشجو در رشته تحصیلی مورد تایید وزارت باشد.

ج- سر فصل دروس گذرانده دانشجو بر اساس برنامه های مصوب شورای برنامه ریزی باشد.

*تبصره ۱: به ازای هر ۱۲ واحد درسی معادل سازی شده، یک نیمسال از سنوات تحصیلی مجاز دانشجو کاسته می شود.

فصل هشتم - پایان نامه

ماده ۱۸

استاد راهنما در دوره کارشناسی ارشد آموزشی - پژوهشی و پژوهشی به پیشنهاد دانشجو و با موافقت یکی از اعضای هیات علمی با حداقل مرتبه استادیاری و تأیید شورا، تعیین می شود.

تبصره ۱: چنانچه استاد راهنما خارج از مؤسسه آموزش عالی انتخاب می شود به جای شرط استادیاری داشتن مدرک دکتری الزامی است.

*تبصره ۲: استاد راهنما باید از سابقه سه سال فعالیت در دوره کارشناسی و عملکرد پژوهشی مناسب به تشخیص کمیته تحصیلات تکمیلی گروه برخوردار باشد.

*تبصره ۳: در موارد خاص به تشخیص کمیته تحصیلات تکمیلی گروه آموزشی، استاد راهنما می تواند از خارج از دانشگاه انتخاب شود. در این حالت، استاد راهنمای خارج از دانشگاه به عنوان استاد راهنمای دوم انتخاب گشته و به جای شرط استادیاری داشتن مدرک دکتری برای استاد راهنمای دوم الزامی است.

*تبصره ۴: انتخاب استاد راهنما تا آغاز نیمسال دوم تحصیلی باید صورت پذیرد. در صورت قصور گروه آموزشی مربوطه در این خصوص راساً تصمیم گیری خواهد کرد.

ماده ۱۹

استاد مشاور به پیشنهاد استاد راهنما پس از تأیید شورای گروه از اعضای هیأت علمی داخل یا متخصصان خارج از دانشگاه انتخاب می شود.

*تبصره ۱: هر پایان نامه حداکثر دو استاد راهنما می تواند داشته باشد و تعداد کل اساتید راهنما و مشاور با هر ترکیبی حد اکثر سه نفر می باشد.

*تبصره ۲: چنانچه مشاور از متخصصان خارج از دانشگاه انتخاب می شود، در صورتیکه موسسه مشاور ذیربط امکانات آزمایشگاهی و غیره را در اختیار دانشجو قرار می دهد، با داشتن مدرک کارشناسی ارشد نیز می تواند مشاوره پایان نامه را عهده دار گردد.

*تبصره ۳: دانشجوی دکتری نمی تواند مشاور پایان نامه دانشجوی کارشناسی ارشد باشد.

ماده ۲۰

ارزشیابی پایان نامه:

الف: نمره از ۱۹ تا ۲۰: عالی

نمره از ۱۸ تا ۱۸/۹۹: بسیار خوب

نمره از ۱۶ تا ۱۷/۹۹: خوب

نمره از ۱۴ تا ۱۵/۹۹: قابل قبول

ب: نمره کمتر از ۱۴: غیر قابل قبول

تبصره ۱: چنانچه ارزشیابی پایان نامه غیر قابل قبول باشد، دانشجو مجاز است حداکثر یک نیم-سال در مدت مجاز تحصیل در جلسه دفاعیه شرکت و مجدداً از پایان نامه دفاع کند. دانشجویی که در فرصت تعیین شده نتواند از پایان نامه خود با موفقیت دفاع نماید، از ادامه تحصیل و دریافت مدرک تحصیلی محروم می شود.

*تبصره ۲: در خصوص نمرات پایان نامه کارشناسی ارشد، سقف نمره بدون لحاظ کردن نمره تشویقی فعالیت های پژوهشی، ۱۸/۵ می باشد. به این نمره، حداکثر ۰/۶ نمره جهت دفاع به موقع و تا ۱/۵ نمره به عنوان نمره تشویقی بواسطه فعالیتهای پژوهشی برگرفته از پایان نامه کارشناسی ارشد به شرح ذیل اضافه می گردد:

الف) یک نمره به ازاء هر مقاله علمی-پژوهشی، ISI یا ISC چاپ شده یا پذیرفته شده در مجلات معتبر و بدون سقف.

ب) ۰/۷۵ نمره به ازاء هر مقاله علمی-ترویجی چاپ شده در مجلات معتبر و سقف ۱/۵ نمره

ج) یک نمره به ازاء هر اختراع به ثبت رسیده در سازمان پژوهشهای علمی-صنعتی ایران و سقف ۱/۵ نمره

د) ۰/۵ نمره به ازاء هر مقاله کوتاه با عناوین Letter, Report, Note چاپ شده در مجلات علمی معتبر با سقف یک نمره

ه) ۰/۲۵ نمره به ازاء هر مقاله ارائه شده در کنفرانسها و سمینارهای علمی معتبر بر گزار شده با سقف ۰/۵ نمره.

چنانچه در هر کدام از فعالیت های پژوهشی فوق نام بیش از یک دانشجو وجود داشته باشد، امتیاز مذکور فقط به دانشجوی اول تعلق می گیرد.

بدیهی است ارائه اصل و تصویر مستندات موارد فوق قبل از برگزاری جلسه دفاع ضروری می باشد.

نحوه اختصاص ۰/۶ نمره تشویق دفاع به موقع، برای دفاع های انجام شده تا پایان شهریور ماه (۰/۶ نمره)، تا پایان مهرماه (۰/۵ نمره)، تا پایان آبانماه (۰/۴ نمره)، تا پایان آذرماه (۰/۳ نمره)، تا پایان دیماه (۰/۱ نمره) و پس از آن نمره تشویقی تعلق نمی یابد.

در صورت عدم ارائه به موقع گزارش های سه ماه و یا کسر آنها حداکثر ۰/۵ نمره از مجموع نمرات تشویقی فوق حذف خواهد شد. بدیهی است که ملاک تاریخ ارائه گزارش سه ماهه تاریخ ثبت آن در دبیرخانه دانشکده می باشد.

ماده ۲۱

به دانشجوی کارشناسی ارشد که به هر دلیل از تحصیل باز می ماند، فقط یک گواهی که دانشجوی چه دروسی را در چند واحد و با چه نمره ای گذرانده است اعطاء می شود.

ماده ۲۲

ارزشیابی پایان نامه در جلسه دفاعیه توسط هیأت داوران انجام می شود.

ماده ۲۳

ترکیب هیأت داوران براساس دستورالعمل شورا است.

*تبصره ۱: هیات داوران، متشکل از استاد راهنما، استاد مشاور و حداقل یک نفر به عنوان نماینده تحصیلات تکمیلی و دو نفر از بین اعضای هیات علمی یا متخصصان و محققان داخل یا خارج دانشگاه به عنوان داور صورت می گیرد.

*تبصره ۲: داور حتی الامکان از بین اعضای هیئت علمی دانشگاه انتخاب می گردد. در موارد خاص انتخاب یک داور خارج از دانشگاه با تشخیص شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه امکان پذیر می باشد.

ماده ۲۴

گواهینامه پایان دوره کارشناسی ارشد به هر سه شیوه (آموزشی- پژوهشی، آموزشی و پژوهشی) ارزش یکسانی داشته و می توانند در دوره تحصیلی بالاتر ادامه تحصیل دهند.

ماده ۲۵

تعداد واحدهای دروه کارشناسی ارشد در هر سه شیوه (آموزشی- پژوهشی، آموزشی و پژوهشی) بر حسب رشته حداقل ۲۸ و حداکثر ۳۲ واحد است.

ماده ۲۶

تعداد واحد پایان نامه در این شیوه (آموزشی-پژوهشی) حداقل ۴ و حداکثر ۶ واحد درسی برای همه رشته ها و براساس برنامه مصوب می باشد.

ماده ۲۷

دانشجو موظف است پس از پایان نیمسال اول و قبل از شروع نیمسال سوم تحصیلی موضوع پایان نامه خود را با نظر استاد/اساتیدراهنما و تایید گروه آموزشی مربوطه انتخاب کند. موضوع پایان نامه پس از تأیید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده قطعیت می یابد.

تبصره ۱: دانشجو پس از انتخاب پایان نامه، تا زمانی که آن را به پایان نرسانده است موظف است براساس تقویم دانشگاهی در نیمسال (های) بعد نیز برای آن ثبت نام نماید. در این حال نمره پایان نامه در آخرین نیمسال تحصیلی، وارد کارنامه دانشجو می شود و در میانگین نمرات او منظور خواهد شد.

*تبصره ۲: پس از تصویب طرح تحقیق در شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده، حداکثر تا سه ماه عنوان پایان نامه به طور کلی یا جزئی قابل تغییر است.

*تبصره ۳: بین زمان تصویب طرح تحقیق و زمان دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد حداقل چهارماه باید فاصله باشد.

ماده ۲۸

اجرای هر یک از شیوه‌ها «آموزشی-پژوهشی»، «آموزشی» و «پژوهشی» در دوره توسط مؤسسه با مجوز از شورای گسترش آموزش عالی مجاز است.

ماده ۲۹

در مواردی که آیین نامه ساکت است تصمیم گیری بر عهده شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه می‌باشد.

ماده ۳۰

این آئین نامه از ابتدای سال تحصیلی ۹۴-۱۳۹۳ برای دانشجویان کارشناسی ارشد شیوه آموزشی-پژوهشی ورودی سال تحصیلی ۹۴-۱۳۹۳ به بعد لازم الاجرا می‌باشد.